

KONGSGATA 52-58, STAVANGER:

Arkeologisk tilsyn ved grunnboringer, 2015

Dunlop, A. R.

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)

Storgata 2, Postboks 736 Sentrum, 0105 Oslo

Telefon: 23 35 50 00

www.niku.no

Tittel KONGSGATA 52-58, STAVANGER: Arkeologisk tilsyn ved grunnboringer, 2015	Rapporttype/nummer NIKU Oppdragsrapport 15/2015	Publiseringsdato 31.03.2015
	Prosjektnummer 1020411	Oppdragstidspunkt 13.1.2015
	Forsidebilde Fra grunnboring 5. Dunlop, NIKU, 2015.	
Forfatter(e) Dunlop, A. R.	Sider 10	Tilgjengelighet Åpen
	Avdeling Arkeologi	

Prosjektleder A. R. Dunlop
Prosjektmedarbeider(e)
Kvalitetssikrer L.-M. Bye Johansen

Oppdragsgiver(e) Kongsgata 52-58 as
--

<p>Sammendrag</p> <p>13.1.2015 deltok en arkeolog fra NIKU distriktskontor Bergen ved utførelse av flere naverboringer ved Kongsgata 52-58, Stavanger. Ingen av de tre undersøkte borepunktene inneholdt noe av arkeologisk interesse, men det kan være avsetninger til stede som er av paleobotanisk interesse.</p>
--

<p>Emneord</p> <p>Middelalderbyen Stavanger, grunnundersøkelser, naverboring, Breiavatnet, naturavsetninger</p>

Avdelingsleder

L.-M. Bye Johansen

Forord

Kongsgata 52-58 as takkes for oppdraget, og Multiconsult AS takkes for utmerket organisering og tilrettelegging av borearbeidet.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	7
2	Arkeologiske & topografiske opplysninger.....	7
3	Metoder.....	7
4	Observasjoner	7
4.1	Borepunkt 3.....	8
4.2	Borepunkt 5.....	8
4.3	Borepunkt 6.....	9
5	Konklusjoner.....	9
6	Summary	9
7	Henvisninger.....	9
8	Dokumentasjon	9

1 Innledning

Det vises til Riksantikvarens vedtak datert 12.12.2014. Oppdraget omfattet arkeologisk tilsyn ved en rekke grunnundersøkelser som ble foretatt av Multiconsult AS ved eiendommen Kongsgata 52-58; grunnundersøkelsene omfattet totalsonderinger med geoteknisk borerigg og opptak av prøveserier for miljøteknisk og geoteknisk analyse. Totalt ble det boret på syv punkter, hvorav det ene lå innenfor grensen for *Middelalderbyen Stavanger* (Askeladden-ID 88461), ikke langt fra Breiavatnets sørøstre bredde. Oppdragsgiver var Kongsgata 52-58 as v/ Eva M. Salvesen.

2 Arkeologiske & topografiske opplysninger

Borepunktet som var lokalisert innenfor det fredete middelalderbyområdet lå like nordøst for krysset mellom Kongsgata og Jernbaneveien, de øvrige ligger lenger sørover ved Kongsgata. Det er kjent at det har foregått omfattende utfylling langs Breiavatnet siden middelalderen, også langs vannets østre side, men mindre langs den sørøstre delen av vannet enn i nordøst. Helle skriver bl.a. 'I sør buktet vatnet seg et godt stykke inn under det som nå er bussholdeplass. Jernbaneveien foran holdeplassen og deler av Kongsgaten langs østsiden av vatnet ligger på fyllmasser' (Helle 1975: 133).

I forkant ble det antatt at arkeologisk undersøkelse av avsetningene ville kunne bidra til økt kunnskap om utfyllingsprosessene, og eventuelle kulturlag kunne tenkes å være relativt godt bevarte siden de sannsynligvis ville ligge i den mettete sonen.

3 Metoder

Boringen ble utført som naverboring med beltegående borerigg under tilsyn av arkeolog, som fortløpende gransket lengdene tatt opp med naverboret, i henhold til Norsk Standard NS9451:2009, men ut fra den aktuelle situasjonen var omfanget av registreringsarbeidet meget begrenset, og støtter seg i stor grad til Multiconsult sine registreringer. Verken funn eller dateringsprøver ble samlet inn.

Innmåling av borepunktene ble utført av Stangeland Maskin AS. Forkortelsen «moh» står for «meter over havet».

4 Observasjoner

Arkeologen var til stede ved boring av tre punkter: punkt 3, punkt 5 og punkt 6 (i henhold til Multiconsult AS sin nummerering).

Nummerering av sjiktene følger følgende system. Først kommer "1020411" (NIKUs prosjektnummer brukt som identifikasjonsnummer). Deretter følger borepunktetsnummeret, og til slutt en fortløpende nummerering for de enkelte sjiktene i grunnboringen. "1020411-5-01" betyr derfor det øverste sjiktet i borepunkt 5.

Værforholdene var stort sett bra, med forholdsvis godt lys.

Figur 1. Lokalisering av borepunktene.

4.1 Borepunkt 3

Punktets koordinater var N6540932,67/Ø312265,61 og brosteinsoverflaten lå 6,25 moh. Punktet hadde allerede blitt gravd i til en dybde av ca. en meter før borearbeidet tok til. Det rapporteres fra Multiconsults deltakende geolog at det var mørkebrun humusholdig, sand-/grusholdig masse, skifrig stein av fylling, noe stein og blokk (fyllitt) fra ca. 6,05 til ca. 4,95 moh. Fra ca. 4,95 moh og nedover var det bare naturlige masser bestående av varierende sandfraksjoner. Og fra ca. -0,75 til -4,25 moh var det silt/leire, med innslag av skjell på ca. -2,25 moh.

4.2 Borepunkt 5

Punktets koordinater var N6540950,36/Ø312279,20 og den asfalterte overflaten lå 6,35 moh.

Moh fra	Moh til	Sjikt nummer	Samme som sjikt nr.	¹⁴ C-datering/funn/prøver	Tilvekstnr.	Periode	PC	Beskrivelse av innhold
6,35	5,95	1020411-5-01				Mod	D0	Asfalt og veifyllmasser (stein, pukk, sand)
5,95	5,85	1020411-5-02				Mod?	-	Mulig jordlag med ett lite stykke trekull
5,85	↓	1020411-5-03					-	Varierende fraksjoner av naturlige masser Lysegrålig, halvkompakt finsand fra ca. 5,60 til ca. 4,35 moh Siltig leire fra ca. 4,35 til ca. 2,35 moh
								Naverboring avsluttet ved ca. 0,4 moh (uten å treffe fjell)

4.3 Borepunkt 6

Punktets koordinater var N6540942,16/Ø312278,57 og den asfalterte overflaten lå 6,35 moh. Punktet var vanskelig; det måtte tre forsøk til for å komme ned forbi hindringer. Det antas at det var veifyllmasser ned til ca. 5,90 moh, deretter var det sandholdige masser ned til ca. 5,55 moh, hvor det ble påtruffet antatt fjell.

5 Konklusjoner

Oppdraget har ikke medført konflikt med automatisk fredete kulturminner så vidt man kan se. Tillatelse til videre byggearbeid kan trolig gis uten vilkår om arkeologisk oppfølging.

6 Summary

On 13 January 2015, an archaeologist from NKU's Bergen office supervised three rotary drillings carried out around the property Kongsgata 52-58, on the very southern edge of Stavanger's medieval scheduled area. None of the drillings encountered deposits of archaeological interest.

7 Henvisninger

Helle, K. 1975. Stavanger: fra våg til by. Stabenfeldt Forlag.

8 Dokumentasjon

- Oversiktsplan
- 1 digitalbilde

Fotoliste

Bilde nr.	Situasjon	Motiv
niku_ark_327956	Feltdokumentasjon, borepunkt 5	Borelengden fra 6,35 til 5,35 moh

NIKU prosjektnummer	1020411 (2014)
Berørt område	Kongsgata 52-58, Stavanger
Gnr./bnr.	55/582, 55/583, 55/584, 55/588
Oppdragets art	Tilsyn ved grunnboringer
Vedtaksdato; saksnummer	12.12.2014; 14/02521
Oppdragsgiver	Riksantikvaren Distriktskontor Vest
Oppdraget utført av	NIKU distriktskontor Bergen v/ A. R. Dunlop
Oppdraget utført dato	13.1.2015
Overflate, dagens	ca. 6,3 moh
Koordinater	Se i teksten
Automatisk fredete kulturminner til stede	Nei
Kulturhistorisk tolkning	Moderne fyllmasser og naturlige masser
BRM-nummer	-

Norsk institutt for kulturminneforskning er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø med kunnskap om norske og internasjonale kulturminner.

Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

www.niku.no

NIKU Oppdragsrapport 15/2015

NIKU hovedkontor
Storgata 2
Postboks 736 Sentrum
0105 OSLO
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tønsberg
Farmannsveien 30
3111 TØNSBERG
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Bergen
Dreggsallmenningen 3
Postboks 4112 Sandviken
5835 BERGEN
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Trondheim
Kjøpmannsgata 1b
7013 TRONDHEIM
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tromsø
Framsenteret
Hjalmar Johansens gt. 14
9296 TROMSØ
Telefon: 77 75 04 00